

Oogstdag plattelandsacademie

Slow advice als middel om te werken aan veranderingen in de regio

Onderwijsinstellingen kunnen helpen antwoorden te geven op vragen uit de regio. Maar een school is geen adviesbureau: in plaats van fast advice geven ze slow advice.

Slow advice kan verrassende resultaten opleveren: Kees de Heer van de Eemlandhoeve laat aan de hand van voorbeelden zien aan welke vragen uit de regio studenten kunnen werken

“Het onderwijs is nu zo flexibel als beton”, verzucht Hans Hoek tijdens de oogstdag van de Plattelandsacademie. Als directeur van Natuurlijk Platteland regio West vertegenwoordigt hij een dertigtal agrarische natuurverenigingen, verenigingen van boeren die werken aan onderhoud van het landschap en de verandering van het platteland. Ze zitten met vragen. Op donderdag 4 juni op de Eemlandhoeve vraagt Hoek onderwijsinstellingen te helpen. Die natuurverenigingen hebben interessante onderwijsprojecten, ze kunnen meewerken aan gastcolleges of bieden stageplaatsen. “Het moet toch wel heel interessant zijn om nu student te zijn,” zegt hij, “er zijn zoveel kansen en mogelijkheden.”

Verwachtingen

Hij legt in zijn inleiding uit wat er gaande is op het platteland: Natuur, landschap en productie van voedsel zijn niet langer gescheiden werelden. De productie verschuift van aanbod- naar vraaggericht. Boeren moeten meer openstaan voor maatschappelijke belangen. Ze moeten van perceelsdenken omschakelen naar gebiedsdenken. De mensen in de regio zitten vol met kennisvragen waarvoor ze naar kennisinstellingen kijken: naar onderwijs en onderzoek. Hij nodigt het onderwijs nadrukkelijk uit stappen te zetten. Aan wil ontbreekt het niet bij onderwijsinstellingen. Juist omdat ze willen samenwerken, zijn ze in 2006 met de Plattelandsacademie gestart. Ze willen de regio's ondersteunen bij hun kennisvragen. In de afgelopen drie jaar zijn er ook

succesvolle projecten geweest. Zo hebben studenten landschapsplannen gemaakt, marketingplannen voor bedrijven opgesteld of hielpen ze mee om kennis toegankelijk te maken. Maar gezien de oproep van Hoek loopt het kennelijk niet zo makkelijk.

Dat heeft ook CAH-docent Ron Methorst als projectleider van de plattelandsacademie ervaren. Soms was er ontevredenheid bij de mensen uit de regio. De plattelandsacademie reageert soms te traag op hun vragen. “Snappen ze dan niet dat we gewoon school zijn in plaats van een adviesbureau?” vroeg hij zich dan af. “Dat ik ook nog wat anders te doen heb?” Methorst en Jan Huijgen van de Eemlandhoeve realiseerden zich meer en meer dat de verwachtingen soms uiteenlopen. Vraageigenaren hebben wel eens een onrealistisch beeld van wat een school kan. “Als ik dus snel advies wil, moet ik niet bij een school zijn”, concludeerde Huijgen.

Burgers

Samen kwamen ze tot het besef dat je twee soorten advies moet onderscheiden. *Fast advice* is het advies van de professionele adviesbureaus. Het kost wat, maar je krijgt ook snel antwoord op je vraag. *Slow advice* is het advies dat je krijgt door onderwijsinstellingen in te schakelen. Het duurt wat langer en er is meer ruimte voor de inbreng van studenten. Maar je krijgt er ook iets voor terug: “Studenten kijken soms heel fris tegen de wereld aan”, meent Huijgen. “Het resultaat is soms zeer verrassend.” Werkt *slow advice*? Die vraag staat centraal in een van de workshops die mid-

dag. Aan wat voor soort projecten kun je denken? Kees de Heer, bioloog en medewerker bij de Eemlandhoeve, laat zien aan wat voor vragen studenten hebben gewerkt: onderzoek naar duurzame energie, plannen voor een zorgboerderij of het digitaal landschapshuis. Studenten van Van Hall Larenstein hebben een ingrijpend landschapsplan ontwikkeld. “Ik weet niet of boeren er blij mee zijn,” aldus Jan Huijgen. “Het is in ieder geval stof voor discussie.”

Zien spelers uit de regio wat in *slow advice*? En zien studenten en docenten er wat in? Wim Huijgen van het Nationaal landschap Arkenheem-Eemland barst van de vragen die geschikt zijn voor *slow advice*. De regio rondom de Eemlandhoeve is een wetland, een Natura 2000-gebied. Een gebied waar boeren het buitengebied onderhouden en waar tegelijkertijd burgers recreëren. Die burgers vinden het heel normaal om ervan te genieten, maar hebben er niets voor over, zo leidt Huijgen zijn vragen in: Hoe laat je burgers betalen? Hoe krijg je de agrariërs zo ver dat ze mensen toelaten op hun grond? Hoe hou je boeren in het gebied?

Worsteling

Rob Merkelijn, teamleider op het mbo in Barneveld (Groenhorstcollege) wil graag meewerken aan vragen uit de regio. “Maar,” zo benadrukt hij, “verwacht niet dat je het gewenste advies krijgt.” Mbo-leerlingen zijn minder breed dan hbo-studenten. Bovendien zijn er organisatorische haken en ogen. “Hoe koppel je 80 leerlingen aan projecten? En hoe plan je het in een schoolprogramma.” Hij heeft wel oplossingen. Zo laat hij groepen leerlingen aan verschillende aspecten van een opdracht werken. “Zeer leerzaam voor leerlingen, en het levert verrassende uitkomsten.” “Natuurlijk zijn dit soort projecten uitdagend,” is het commentaar van een van de aanwezige studenten van INHolland (Delft). Maar ook hij vindt dat scholen wat flexibeler moeten zijn. “Je worstelt vaak om opdrachten aan je lijst met te leren competenties aan te passen.” □

Meer weten over slow advice?
www.plattelandsacademie.nl

Slow advice

Een school is geen snel adviesbureau. Het gaat niet alleen om het antwoord op de vraag, maar ook om het zoekproces dat leidt tot het antwoord. Een goed contact tussen opdrachtgever en de studenten, de *slow advisors*, is van belang, dat creëert een boeiende leeromgeving voor beide partijen.

Een zoekement in de vraag is essentieel. En om de studenten te begeleiden bij dat zoekproces, moet de vraageigenaar ook tijd beschikbaar stellen. Het moet wat langer mogen duren.